

Kaarel Eenpalu.

I samband med den nya estländska författningens tillämpning och riksföreståndare Päts' övertagande av presidentämbetet har Päts nominerat hittillsvarande viceministerpresidenten och inrikesministern Eenpalu som ministerpresident.

Kaarel Eenpalu är lantbrukarson från södra Estland, född 1888. I unga år studerade han juridik i Tartu, var samtidigt aktivt med i den nationellt estniska rörelse som gick under namn av "Noor Eesti" och sysslade en hel del med journalistik. Han flyttade emellertid sedan över till Moskva och fullföljde sina juridiska studier där. Efter världskrigets utbrott inträdde han i en rysk militärskola i Petersburg och tjänstgjorde sedan som rysk artilleriofficer vid österrikiska fronten. Efter marsrevolutionen 1917 ställde sig Eenpalu till förfogande då estniska regementen uppställdes med ryska interimregeringens samtycke. Hösten samma år, när bolsjevikerna övertagit makten i Petersburg, avgick han ur rysk tjänst och begav sig till Estland, där svåra uppgifter väntade honom.

När segern var vunnin invaldes Eenpalu i Estlands första konstituerande nationalförsamling och deltog där i den demokratiska republikens uppbyggande. Han var ordförande i det första grundlagsutskottet, men redan innan författningsarbetet var färdigt utnämndes han till statskontrollör och blev därpå i början av 1920-talet inrikesminister i en regering Päts. Han beklädde samma post i olika regeringar till 1926, då

Den nya regeringen.

Kaarel Eenpalu premiärminister.

Efter någon tids förhandlingar bildade på uppdrag av President K. Päts premiärminister Kaarel Eenpalu ny regering, som i måndags blev stadfäst av Presidenten.

Den nya regeringen har följande sammansättning: premiärminister K. Eenpalu, utrikesminister Karl Selter, finansminister Leo Sepp (ny), inrikesminister Richard Weerma (ny), jordbruksminister Artur Tupits, justitieminister Albert Assor (ny), socialminister Oskar Kask, bildningsminister Aleksander Jaakson, kommunikationsminister Nikolai Wiitak och försvarsminister Paul Lill.

Således har den nya regeringen tre nya ministrar, inrikesminister R. Weerma, finansminister L. Sepp och justitieminister A. Assor. Minister K. Selter som förr var finansminister, har nu i stället övertagit utrikesministerposten. Minister Selter har tidigare under minister Fr. Akels sjukdom och bortovaro haft fullmakt att sköta utrikesärendena, varför det inte är att vänta någon ny kurs i Estlands utrikespolitik.

Den nya inrikesministern var

tidigare chef för polisväsendet i Estland och finansministern L. Sepp har de tre sista åren varit direktör i "Riga Manufaktura" som de estniska aktieägarnas representant, flera gånger minister tidigare och en av de styvaste nationalekonomerna i Estland, justitieminister A. Assor har tidigare varit prokurör vid appellationsdomstolen.

Förändringarna i den nya regeringen äro rätt obetydliga. Den nya regeringen bildades först efter ingående förhandlingar med de båda kamrarnas talmän, varför man kan säga, att den har till fullo parlamentets förtroende. Att parlamentet inte ville ha någon större förändring inom regeringen, visar att det har godkänt den politik regeringen fört under många år i uppbyggandets och samförståndets anda.

Den avgångne justitieministern J. Müller, har återgått till sin gamla plats som prokurör vid domstolen.

Hittillsvarande utrikesminister Fr. Akel, som redan uppnått hög ålder kommer att av hälsoskäl draga sig tillbaka från arbetet.

han valdes till parlamentstalmän. Under detta inrikesministerskede inträffade bl. a. kommunisternas kupp försöki december 1924. Eenpalu visade då stor sinnesnärvaro och likviderade raskt kuppen.

Så följde några år då Eenpalu stod utanför regeringen. Han var emellertid trots talmanskapet inte politiskt över-

sam och åstadkom bl. a. en fusion av nybyggarpartiet och den gamla bondegruppen. Det sålunda skapade agrarblocket vann en betydande framgång vid 1932 års val, vilket förde med sig att Eenpalu några månader nämnda år var statsäldste. Han återgick emellertid snart till sin talmansstol.

Forts. sid. 2.

Metropoliten i Petersburg har häktats.

De talrika arresteringarna bland präster och andliga i Sovjetunionen fortgå alljämt.

Tidningen Smena i Petersburg meddelar att metropoliten i Petersburg Geronty och biskopen därstädes Virenski, metropoliten i Nishnij-Novgorod Bajarski och en mängd andra präster ha arresterats, anklagade för spioneri mot staten till förmån för en utländsk makt och förberedelse till terrordåd.

Från Moskva erfares att sammanlagt 260 präster och andra andliga, t. o. m. metropoliter och många andra högre andliga personer, ha arresterats. Många av de arresterade ha redan dömts. 140 präster ha förvisats på 20 år till Sibirien och sex i Nishnij-Novgorod dömdes till döden och ha skjutits. Metropoliten i Moskva Sergej anklagades för att ha författat en bön om Stalins död och ha spritt den till alla präster i Sovjetunionen. Bönen skall ha upplästs i många hemliga underjordiska kyrkor. Vidare beskylles metropoliten för att ha låtit trycka biblar vari Nytestamentet återfanns i mitten av bibeln, men var omgivit av antisovjetryska upprop.

Sovjet har utnämnt ny ambassadör i Tyskland.

Sovjetunionens högsta råd har utnämnt Merekalov till sovjetunionens befullmäktigade representant i Tyskland. Merekalov har hittills beklätt posten som ställföreträdande kommissarie för utrikeshandeln.

Kaarel Eenpalu...

År 1934 började som bekant en ny period i Estlands politiska utveckling. Den 12 mars 1934 övertog dåvarande riksäldesten K. Päts makten och förklarade landet i undantagstillstånd. K. Eenpalu inträdde i regeringen som inrikesminister och på hans lott föll det att återställa lugnet i landet. Hur han lyckats därmed är oss alla bekant. Nu är att hoppas att den regering K. Eenpalu i dagarna bildat måtte gå en lugn och lång arbetstid till mötes.

Franco har igångsatt ny offensiv vid havet.

Efter ett längre stillestånd på grund av dåligt väder har general Franco nu återupptagit sin offensiv vid Medelhavskusten med förnyad styrka.

I en officiell kommuniké från Barcelona uppges det att Franco nu ånyo pressar på, men att regeringstrupperna f. n. förmå hålla sina ställningar.

Pausen i striderna har berett regeringstrupperna tillfälle att utbygga sina försvarslinjer och organisera ett förbittrat motstånd.

Förslaget om att upphäva det amerikanska förbudet mot export av vapen och ammunition till Spanien har väckt en storm av bifall i U. S. A. och i tusentals brev och telegram uppmanas senatens medlemmar att understöda den resolution, i vilken senator Nye föreslår exportförbudets upphävande. Det förljudes att Cordell Hull icke gärna ser detta förbud upphävt, men allmänna meningen är, att 45 procent av senatens medlemmar kommer att rösta för resolutionen.

Nationalistplan ha på torsdagen två gånger bombarderat Castellon, varvid sammanlagt över 450 bomber fälldes. I det första anfallet, som ägde rum på middagen, deltog 20 flygplan, som fällde 150 bomber. Talrika byggnader i stadens centrum lades i ruiner. Då luftvärnsartilleriet trädde i aktion avlägsnade sig flygplanen, men medan man ännu höll på med uppröjningsarbetena uppenbarade sig åter nationalistplan, som fällde över 300 bomber.

Från Valencia meddelas, att en bomb från ett nationalistflygplan tidigt på torsdagseftermiddagen träffade den i hamnen liggande franska ångaren Djenne, hemmahörande i Marseille. Brand utbröt ombord på ångaren, men släcktes snart. Några matrosar blevo lätt sårade.

Enligt meddelande från Pyrenéerfronten ha de i Bielsadalen inneslutna republikanska milismännen i betraktande av sitt utsiktslösa läge överskridit franska gränsen.

För resande.

Curt Munthe: Estland och Lettland. Hugo Gebers förlag Stockholm. 242 sid. Pris 7.— kr. inbunden.

För några dagar sedan utkom på Gebers förlag i Stockholm en resehandbok för Estland och Lettland. Med denna resehandboks utgivning har ett stort behov av en mera ingående beskrivning på svenska över historiska och andra sevärdheter i Estland och Lettland blivit undantröjd.

Vad förf. giver är icke en torr beskrivning av platser, föremål och förhållanden i resehandböckernas vanliga stil. Visserligen fattas intet viktigt av fakta och historiska data, men förf. förstår att göra sin framställning intressant och levande genom träffande iakttagelser och reflexioner om det han sett och det som är värt att se.

Boken är mycket vederhäftigt skriven och förf. använder sig av de båda ländernas numera godtagna benämningar på gator och hus, vilket inte minskar dess värde. Med förf. som ciceron genom Tallinn eller Rigas gator har turisten inte bara fått se utan också hört det mesta av landets historia i förgångnen tid och nutid. Därtill upptar boken allt en resande behöver veta om hotell, restauranger, affärer, post, telegraf o. s. v.

Genom Svenskbygden och speciellt Vormsö för förf. den resande på några få sidor i boken med en sådan sakkännedom och vederhäftighet som endast den kan som rest mycket och sett mycket.

Boken som illustreras med ett stort antal utsökta bilder, rekommenderas varmt. A. A.

Amnestilagen antagen och i kraft.

Den amnestilag som riksdagens båda kamrar i torsdags mottog trädde i kraft på fredag genom publicering i "Riigi Teataja".

Enligt denna lag befrias alla politiska fångar i Estland vilket också redan skett. I lördags frigavos från fängelserna i Tallinn 160 politiska fångar, de flesta från kommunistprocessen

Prenumerera på Kustbon

Besök av Sveriges godtemplare i juli.

Invigning av ordenshuset på
Vormsö.

Godtemplarorden i Sverige har startat en resetjänst, som också har tagit upp på sitt program en resa till Estland och estlandssvenskarna. Resan skall omfatta tiden 6--19 juli och slutar på Vormsö dit man anländer antagligen den 15 juli på kvällen. Ordenshuset, som Vormsölogen "Svenskbygdens Vål" har under byggnad, hoppas man få färdigt till den 17 juli, då det kommer att invigas. För tillfället pågå inredningsarbeten.

Sveriges Storloge skall vid invigningen representeras av ordenschefen Ernst Standman från Karlstad och ordensskattmästaren byråinspektören i Kungl. Kontrollstyrelsen Halfdan Bengtsson från Stockholm.

Lyckad syföreningsbasar.

I söndags var en stor del av svenska kolonin i Tallinn samlad i Svartbrödraklubbens lokal för att vid lotterihjulen tillförsäkra sig de vackra handarbeten som syföreningsdamerna under vintern knäpat ihop. Lotterna — 1000 st. — gingo åt, likaså de läckra smörgåsarna och fannat bakverk, som var avsett till att ätas upp. Kaffet smakade bra, och stämningen var god.

I programmet medverkade förtjänstfullt fru Karin Adams-Pöhl med solosång, varjämte en dansös uppvisade ett par dansnummer. Behållningen uppgick till något över 300.— kr.

1924 på våren, då inte mindre än 149 personer stodo anklagade, resten voro "vabsister" från processen 1936 i maj. Många av de frigivna voro ådömda livstids fängelse, andra åter fängelsestraff från 15 till 20 år. En stor del av de frigivna ha varit i fängelse sedan 1922 och återfingo nu så oväntat sin frihet. Fr. o. m. i lördags finns ingen politisk fänge mera i Estland, och således har president Päts ord gått i uppfyllelse som han uttalade förra hösten vid Nationalförsamlingens avslutning. Amnestilagen berör omkring 300 straffådömda personer.

Runöborna sälja brödsäd i Pärnu.

I förra veckan anlände för första gången i år runöborna till Pärnu, vilket alltid blir till en sensation för pärnuborna.

För första gången på mycket länge händer det att runöborna kunna saluföra råg från eget jordbruk. Föregående års goda rågskörd gav denna gång möjlighet att avyttra omkring 10 000 kg., vilket är en rätt betydande mängd. Förutom råg hade runöborna med sig ungefär 1000 kg. sältran och ett 10-tal roddbåtar.

Runöborna stanna vanligtvis omkring en vecka i Pärnu, vilken tid åtgår för dem att ordna sina affärsangelägenheter och göra uppköp av järn, salt, fotogen m. m., vilket de behöva vid sitt dagliga liv därute på ön.

M's Stockholm blir Nordens största båt.

Amerikalinjens nya ångfartyg Stockholm, som skall löpa av stapeln på varvet i Monfalcone i Italien den 29 maj, blir Skandinavians största fartyg och världens största trepropelleriga motorfartyg. Det får ett bruttotonnage 28,000 ton, vilket är 8000 mer än Kungsholms och 10,000 mer än Gripsholms.

I reguljär atlantfart skall Stockholm kunna ta ungefär 1,350 passagerare, men på kryssning är passagerarantalet begränsat till 620. Fartyget får tio däck mot Kungsholms och Gripsholms åtta. Det kan nämnas, att Queen Mary har 12 och Normandie elva.

Matsalen är 60 meter lång och 25 meter bred och bländsällskapsrummen är stora salongen 26 meter lång och över 16 meter bred. Akter om stora salongen öppnar sig en veranda, som skall användas för dans under ljumma kvällar i tropikerna.

Utom ett öppet simbad har fartyget även en simhall inomhus och ett särskilt simbad för fartygets besättning. Det finns fyra kompletta biografanläggningar för ljudfilm och 400 telefoner ombord.

Upprop

till

dem som ännu sända sina barn till Svenska Progymnasiet.

Vid Svenska Progymnasiet öppnas hösten 1938 en I klass, i vilken inträde vinnes av begåvade elever, som slutat folkskolans fjärde eller femte klass och icke uppnått högre ålder än 13 år den 1 aug. 1938. Vid inträde anordnas examen som hålles den 7 juni kl. 9 i gymnasiets lokaler. Examen är skriftlig och vid behov även muntlig och omfattar modersmålet (diktamen), aritmetik och riksspråket enligt samma fordringar som i folkskolans fjärde klass. De som önska deltaga i examen måste vid folkskolans slut till gymnasiets kansli lämna in anhållan med bifogande av skolbetyg, födelseintyg och vaccineringsintyg.

Haaps. d. 25 apr. 1938. A. Üksti,
rektor.

Obs! Examen hålles den 7 juni och inte 7 juli som av misstag meddelades förra gången.

Insamlingen för kungajubileet i Sverige ger gott resultat.

Nationalinsamlingen i och för kungajubileet i Sverige pågår, och intresset synes vara stort.

För att erhålla en preliminär bild av hela insamlingens förlopp har centralkommittén för densamma gjort en rundfråga bland de skilda länskommittéerna. Därvid ha rätt märkliga uppgifter erhållits. Så t. ex. har Norrbottens län, som under 1938 års jubileumsinsamling på sina listor erhöi ett totalbelopp av 27,961 kr., redan nu kunnat anmäla ett preliminärt resultat av 48,173 kr. Stockholms stad, som 1928 hade 43,323 namn på sina teckningslistor, kunde redan d. 30 april uppgiva 72,329 namn. Det samma dag redövisade beloppet utgjorde 681,638 kr., varvid som jämförelse med 1928 endast kan tagas ett tre veckor senare, den 19 maj, taget stickprov, vilket utvisade 418,909 kr. Liknande resultat, en avsevärt ökad bredd och högre belopp, rapporteras från flera kommittéer men slutresultatet

Insamlingen för...

kan icke erhållas förrän i slutet av månaden, då omkring 45,000 listor, som cirkulera i Sverige och bland landsmän i främmande länder, i sin helhet hunnit redovisas.

A. Pöhl som trea!

Söndagen den 1 maj försiggingo i närheten av Haapsalu Läänemaas mästerskapstävlingar i terränglöpning. De startandes antal uppgick till över 20. Från svenskbygden deltog A. Pöhl från Sutlep som hade att tävla med sådana gamla tränade löpare som Pross, Miller, Pöld o. a. Trots den svåra terrängen och liten träning lade A. Pöhl beslag på tredje plats vilket får anses som en mycket god placering.

Tävlingsprogram för svenskbygden 1938.

1. maj **Haapsalu** — Läänemaas mästerskapstävlingar i terränglöpning.

15. maj **Haapsalu** — Stafettlöpning mellan olika organisationer 5×500 m.

29. maj **Birkas** — Stafettlöpning mellan Svenskbygdens Idrottsgrupper 10×100 m. 1500+800+400+200+100m

Fräddrott: 100 m. längd-, höjd-, stav- och trestegshopp, kula, diskus och spjut.

Juni Tävlingar på följande orter: Vormsi, Passlepa, Sutlepa, Rikholdi och Harju.

10. juli Uttagningstävlingar till Läänemaas mästerskapstävlingar i fräddrott.

16., 17. juli **Märjamaa** — Läänemaas mästerskapstävlingar i fräddrott: 100, 400, 1500, 5000 m. 4×100 stafett. längd-, höjd- och stavhopp kula, diskus, spjut. För damer: 60 m. längdhopp och höjdhopp.

30., 31. juli **Birkas** — Svenskbygdens Idrottsdag: 100, 400, 1500 och 5000 m. 800+400+200+100 m. stafett. längd-, höjd- och stavhopp, kula,

Njut av sol och sommar

vid de estländska badorterna:

Haapsalu

Pärnu

Narva-Jõesuu

Rikssvenskar besök

Estlands Svenskbygd!

Broschyrer och upplysningar om resor, priser och rabatter lämnas av

Turismi Keskkorraldus
Eestis

Raekoja plats 9, telef. 450-94

Tallinn — Estland.

diskus, spjut. För damer: 60 m. längd- och höjdhopp, 4×60 m. stafett. För juniorer: 60 och 200 m. 1000 m. 4×60 m. stafett. längd-, höjdhopp, kula och spjut.

21. augusti **Rikholdi** — Klubbstävlingar i fräddrott mellan tyska och svenska lag 100, 400, 1500 och 5000 m. 4×100 m. — 800+400+200+100 stafett. längd-, höjd- och stavhopp, kula, diskus och spjut.

3., 4. sept. **Haapsalu** — Läänemaas mästerskapstävlingar i tiokamp.

11. sept. Klubbstävlingar i fräddrott mellan Keila eller L. Nigula.

A. Skönberg.

Utgivare:

Svenska Odlingens Vänner

Redaktion:

M. Westerblom, ansvarig red.

A. Stahl.

A. Aspelin.

Rütli 3, Tallinn.

Tel. 470-08.

Prenumerationspris:

Inrikes	Utlandet
1 år Ekr 2:—	1 år Ekr. 4:—
1/2 " " 1:—	1/2 " " 2:—

Gudstjänster.

Svenska kyrkan i Tallinn:

Söndagen den 15 maj kl. 11 fm. högmässa. K. Nilsson.

Pensionat

Rosenblad

Vormsö.

Helinackordering 60.— kr. månad.

Öppet från den 10 juni.

Tillbringa semestern på det idylliska Vormsö!

Adr.: Pensionat Rosenblad, telef. 23 Vormsi.

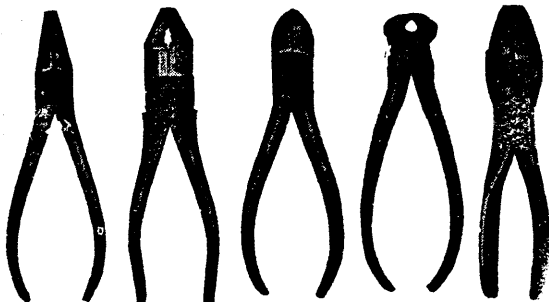
Hotell-Restaurang

ROOM

Tallinn, Maneesi t., telef. 425-51

Modernt förstklassigt hotell. 55 rum med rinnande varmt och kallt vatten, bad, dusch och telefon. Stor trevlig hall och skrivrum. Moderata priser.

Svenska talas.

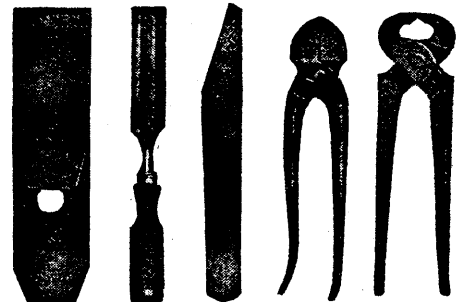

FABRIKSMÄRKE

REPRESENTANT

Fa. NILS OLSGÅRD

PIKK TÄN. 3614
TALLINN

E. A. BERGS FABRIKS AKTIEBOLAG
ESKILSTUNA